

του εξομαλύνῃ πᾶν ἐκ μέρους τῶν τουρκικῶν τελωνείων κατὰ τῆς ἀποδιβάσεως πρόσκομμα. Ο πρέσβυς ἔσπευσε νὰ ἐνεργήσῃ ἐπὶ τούτῳ τὰ δίκαια ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Κυρίλλου καὶ μετὰ τοῦ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Γερασίμου, καὶ μεταβάς παρὰ τῷ μεγάλῳ βεζύρη, ἔλαβεν ἰδιόχειρον ἄδειαν, ὅπως τὸ τυπογραφεῖον καὶ τὰ βιβλία εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν πόλιν. Ὁ πατριάρχης τὸν παρεκάλεσε νὰ ἐργάζεται τὸ τυπογραφεῖον ἐν τῇ πρεσβείᾳ· ἀλλ' ὁ πρέσβυς συνεβούλευσε νὰ μεταφερθῇ εἰς ἄλλην οἰκίαν προστατευόμενον ὑπ' αὐτοῦ, ἵνα οὕτω δύναται ὁ Μεταξᾶς νὰ ἐνεργῇ ἀνετώτερον, μὴ ἐκτιθέμενος ἀμέσως εἰς τὴν δυσμένειαν τοῦ Γάλλου πρέσβεως, ἐνδὲς τῶν θερμότερων τοῦ Ἰησοῦιτισμοῦ ὑπεραπιστιῶν. Ὄθεν συστήσας ὁ Μεταξᾶς τὸ τυπογραφεῖον εἰς οἰκίαν τινα πλησίον τῆς ἀγγλικῆς πρεσβείας, ἤρξατο ἀμέσως τῆς ἐργασίας του, καὶ κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους εἶδε τὸ φῶς τὸ πρῶτον προῖδν τῶν πιεστηρίων του, ὅπερ εἶναι τὸ ἀκόλουθον σύγγραμμα·

«Τοῦ μακαριωτάτου καὶ σοφωτάτου πατρὸς ἡμῶν Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, τὰ νῦν δὲ οἰκουμενικοῦ Κωνσταντινουπόλεως Κυρίλλου, σύντομος πραγματεία κατὰ Ἰουδαίων ἐν ἀπλῇ διαλέκτῳ πρὸς Γεώργιον τὸν Πάργαν. Ἐτυπώθη ἐν Κωνσταντινουπόλει, δαπάνη τε καὶ ἐπιμελεία τοῦ πανοσιωτάτου καὶ λογιωτάτου ἐν Ἱερομονάχοις Κυρίου Νικοδήμου τοῦ Μεταξᾶ. Ἐν ἔτει αχχζ'. Εἰς μικρὸν 40».

Τοῦ σπανιωτάτου τούτου βιβλίου ὑπάρχει εὐτυχῶς ἓν ἀντίτυπον ἐν τῇ Δημοσίᾳ ἡμῶν βιβλιοθήκῃ, δωρηθὲν ὑπὸ τοῦ Κ. Σ. Ζαμπέλιου.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν συνεστήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει ἡ ὑπὸ τοῦ Νικοδήμου Μεταξᾶ βιβλίου τυπογραφία, συνεστήθησαν μέχρι τοῦ ἔτους 1820 ἑνδεκά ἄλλαι τυπογραφίαι ἐν Μοσχόπολει, Κωνσταντινουπόλει, Ἀθῶνι, Σμύρνῃ, Κερκύρα, Ζακύνθῳ, Κυδωνίαις καὶ Χίῳ, ἐν αἷς ἐξετυπώθησαν οὐκ ὀλίγα βιβλία. Ἐκραγείσης δὲ τῆς ἱεραῆς ἡμῶν ἐπαναστάσεως, ὁ Δημήτριος Ὑψηλάντης ἐκόμισεν ἐν Ἑλλάδι τὸ πρῶτον τυπογραφεῖον, ὅπερ συνεστήθη ἐν Κορίνθῳ καὶ ὠνομάσθη Ἐθνικόν. Ἐν τῷ τυπογραφείῳ τούτῳ μετετύπωσεν ὁ Δ. Ὑψηλάντης τῇ 30 Ἰουλίου 1821 τοὺς ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου ἐκδοθέντας ἐν Ἰασίῳ *Στρατιωτικοὺς Νόμους*, συγκειμένους ἐξ ἄρθρων δώδεκα καὶ ἀφορῶντας τὸ ποινικὸν μέρος καὶ τὴν δοκοδοσίαν τοῦ στρατιώτου. Ἐν τῇ τυπογραφίᾳ ταύτῃ ἐτυπώθη κατὰ Φεβρουάριον τοῦ ἐπομένου ἔτους καὶ τὸ ἐξῆς φυλλάδιον, ὅπερ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ πρῶτον βιβλίον τυπωθὲν ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι.

«Προσωρινὸν πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος. Ἐκδόσις πρώτη. Ἐν Κορίνθῳ, Ἀ' ἀνεξαρτησίας, αχκβ'. Εἰς 8ον, σελ. 37.»

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ ἀρχὴ τῆς τυπογραφίας ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι, ὅπου νῦν ὑπάρχουσιν ὑπὲρ τὰ 80 τυπογραφεῖα.¹

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ.

Ὅντως ἀξία θαυμασμοῦ ἐστὶν ἡ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος ἀκρίβεια τῶν δημοσίων λειτουργῶν ἐν Γερμανίᾳ. Ἡ ἀκρίβεια, ὁ ζῆλος, ἡ αὐταπαρνησις τούτων ἀποτελοῦσιν, ὡς εἰς πάντας τοὺς κλάδους τοῦ δημοσίου βίου, οὕτω καὶ ἐν τῷ στρατῷ, ἀναντίρρητον καὶ μεγάλην δύναμιν, ἣν παραδόξως ἀνεγνώρισε καὶ ὁ γάλλος συνταγματάρχης Στόφφελ ἐν ταῖς περὶ πρῶσσι τοῦ στρατοῦ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἐκθέσεσιν αὐτοῦ, ταῖς δημοσιευθείσαις μεταξὺ τῶν μυστικῶν τῆς πεσοῦσης αὐτοκρατορίας ἐγγράφων. Εἰσέλθετε εἰς οἰονδήποτε δημοσίον γραφεῖον· θέλετε ἰδεῖ πάντας τοὺς ἐν αὐτῷ, φοροῦντας τὸ παραδόσιμον τῆς ἐθιμοταξίας ἔνδυμα (μαύρην βελάδαν καὶ λευκὸν λαιμοδέτην) ὅπως εὐπρεπῶς παρίστανται τοῖς ἀνωτέροις αὐτῶν, καὶ ἐνασχολουμένους ἐν μέσῳ ἄκρας σιγῆς. Οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι, οἵτινες τὴν θέσιν αὐτῶν ἀπέκτησαν μετὰ ἐπανειλημμένας καὶ αὐστηρὰς θεωρητικὰς καὶ πρακτικὰς ἐξετάσεις, μετρίας ἀπολαμβάνουσιν ἀντιμισθίας, εἰσὶν οἰκογενειάρχαι, οὐδεμίαν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀξιοῦσιν ἢ ἐλπίζουσι προαγωγῆν, καὶ ὅμως ἐργάζονται, ἀπὸ τοῦ πρώτου ἕως τοῦ ἐσχάτου, μετὰ τοιούτου ζήλου καὶ τοσαύτης πεποιθήσεως ἕκαστος, ὡς ἂν εἰ ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ καὶ μόνου ἐξηρητᾶτο ἡ τύχη ὀλοκλήρου τοῦ κράτους. Εὐτυχῆς τὸ ἔθνος ἐκεῖνο, παρ' ᾧ οἱ δημόσιοι λειτουργοὶ τοιαῦτα φρονοῦντες οὕτως ἐργάζονται! Διότι ἐν τῷ Κράτει, ἐν τῇ μεγάλῃ αὐτῇ τῆς κυβερνήσεως μηχανῇ, ὡς ἐν πάσῃ ἄλλῃ μηχανῇ, δὲν ἀρκεῖ νὰ κινῶνται καλῶς οἱ κύριοι μοχλοὶ, ἀνάγκη νὰ ἔχῃσι καλῶς καὶ νὰ κινῶνται καταλλήλως καὶ οἱ ἐλάχιστοι τροχίσκοι καὶ τὰ ἐλάχιστα μέρη τῆς μηχανῆς, καὶ τότε μόνον ἐν τῷ συνόλῳ ἡ μηχανῇ στερεῶς καὶ μετ' ἀκρίβειας κινεῖται καὶ θαυμαστά παράγει ἔργα.

Δ. Σ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΑΙΟΣ.

ΨΕΚΑΔΕΣ ΒΡΟΧΗΣ

Τὸ ῥόδον ἦτο κατὰβροχον ἐκ τῆς καταιγίδος· πλήρες δὲ τῶν ἐκ τῆς βροχῆς ψεκᾶδων τὸ ἄνθος ἔκλινε κατὰ γῆς τὴν χαρίζεσσαν κεφαλήν του.

Τὰ φύλλα καταστάζοντα ἐφαίνοντο ὡς νὰ ἔκλαιαν τὸ στέλεχος, ἐξ οὗ εἶχεν ἀποσπασθῇ τὸ ῥόδον, καὶ τὸν θάμνον, ὅπου εἶχε βλαστήσει.